

UČEBNÉ OSNOVY Z NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY 5.-9. ročník

Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie ISCED2
Forma štúdia	denná
Dĺžka štúdia	deväťročná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty				
Vyučovací predmet	Náboženská výchova				
Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Štátny vzdelávací program	1	1	1	1	1
Školský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	1

Poznámka: V šk.roku 2020/2021 sú spojené ročníky nasledovne: 5. + 7. ročník CH, D, 8. + 9.ročník CH, D, 6. ročník CH, D. Počas pretrvávajúcej epidemiologickej situácii, kedy nie je možné spájanie tried, sa žiaci učia po ročníkoch.

Poznámka: v školskom roku 2020/2021 nebolo možné zabezpečiť adekvátne vzdelávanie počas dištančnej formy vzdelávania, preto sa predmet neklasifikuje a nemožno ho hodnotiť ani slovné, na vysvedčení sa uvedie slovo absolvoval/-a alebo neabsolvoval/-a.

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, byť nemanipulovateľnými, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

2. Ciele predmetu

Žiaci:

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadujú si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitosti Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,

- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, Jeho zákonom a výzve k budovaniu Jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať Jeho poslanstvo vo svojom okolí.

3. Stratégie vyučovania – metódy a formy vyučovania

Kľúčové kompetencie

Komunikačné kompetencie

Žiak nadväzuje a vedie v skupine dialóg a rozhovor, prejavuje odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému, chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať, volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu, používa "ja" odkaz, dokáže kultivovane poprosiť, aktívne a so záujmom počúva, slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania, je otvorený pre metaforické vyjadrovanie, intuitívne rozumie neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnania, svojimi slovami reprodukuje biblické poslanstvo.

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak je tolerantný a ústretový, rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností, (dobro - zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...), spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé, v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro.

Občianske kompetencie

Žiak poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie.

Kultúrne kompetencie

Žiak prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje, objavuje hodnotu rodiny, vníma dôležitosť a hodnotu rodiny, intuitívne vníma obrazy, symboly, vníma posolstvo legendy a biblického textu, orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnú náplň a úlohu, intuitívne vníma symbolickú reč legendy.

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak prejavuje záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností, uvedomuje si a uplatňuje vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine, prispôsobuje svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny, pozná úlohy rodiny - úlohu jednotlivých členov rodiny, berie do úvahy potreby iných, zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu, hľadá možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich.

Existenciálne kompetencie

Žiak intuitívne vníma bytostnú potrebu lásky, objavuje hranice dobra a zla, objavuje svoj vnútorný - duchovný svet v hlase svedomia, jednoduchým spôsobom prepojí časti modlitby Otče náš so svojim životom, vníma potrebu dávania a prijímania, objavuje svoj duchovný rozmer, prežíva atmosféru Vianoc a spájajú zo skutočnosťou Božieho daru pre ľudí, rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné, objavuje hranice života a smrti v ľudskom živote, je otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu, posolstvo biblických textov spája s konkrétnymi situáciami vo svojom živote, objavuje kresťanský zmysel slávenia sviatkov.

Štúdium a dokonalé ovládanie katechetických metód je pre katechéta mimoriadne dôležité. Prostredníctvom nich sa transformuje obsah náboženského vzdelania, ale aj výchovy, do konkrétneho výchovno – vzdelávacieho procesu. Pri voľbe metód treba mať na zreteli niekoľko základných faktorov, ktoré výber podmieňujú

4. Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rešpektovať jedinečnosť vlastnú, iných
- oceniť význam kamarátstva a priateľstva
- rozvíjať interpersonálne vzťahy a komunikačné schopnosti
- rozvíjať sebaúctu i úctu k druhým
- vyjadriť svoje pocity, formovať pozitívne sebavedomie, uplatňovať svoje práva
- rozlišovať vzťahy medzi ľuďmi a vedieť ich na určitej úrovni definovať - dôvera, zodpovednosť
- sebakriticky prehodnocovať správanie a konanie
- uvedomovať si hodnoty a cnosti v ľudskom živote
- oceniť hodnoty kresťanstva a ich princípy
- vnímať a zdôvodniť liturgické slávenia ako dôležitú súčasť v živote kresťana
- vytvárať vlastný svetonázorový postoj

VYBRANÉ TEMATICKÉ CELKY Z iRVP (korelácia obsahu predmetu s prierezovou témou)

5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Náš dialóg s Bohom	Pravda ako hodnota	Sloboda a človek	Kto je človek	Zodpovednosť za seba
Dialóg cez službu	Hľadanie pravdy o svete a o sebe Konať v pravde	Sloboda a rozhodnutie	Ľudskosť	Zodpovednosť za vieru

		Boh oslobodzuje človeka Rešpektovanie vierovyznaní Láska ako princíp slobody	Dôstojnosť a výkon človeka Kultúra života	Zodpovednosť za budovanie vzťahov Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem
--	--	--	--	---

Environmentálna výchova

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu, stvorenie ako dar, človeka ako dielo Božej lásky
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím a rešpektovať ich
- chrániť a mať v úcte prírodu ako Božie stvorenie
- chápať základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy
- rešpektovať požiadavky na kvalitné životné prostredie

VYBRANÉ TEMATICKÉ CELKY Z iRVP (korelácia obsahu predmetu s prierezovou témou)

5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Náš dialóg s Bohom Dialóg cez službu	Pravda ako hodnota Hľadanie pravdy o svete a o sebe Konať v pravde	Sloboda a človek Sloboda a rozhodnutie Boh oslobodzuje človeka Rešpektovanie vierovyznaní	Kto je človek Ľudskosť Dôstojnosť a výkon človeka Kultúra života	Zodpovednosť za seba Zodpovednosť za vieru Zodpovednosť za budovanie vzťahov

		Láska ako princíp slobody		Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem
--	--	---------------------------	--	--------------------------------------

Ochrana života a zdravia

- poznať úlohy rodiny a jej členov
- chápať význam rodičovskej lásky v živote dieťaťa
- zdôvodniť dôležitosť pozitívnych vzťahov medzi členmi rodiny a v širšom rodinnom spoločenstve
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote
- poznať etický systém, ktorý umožňuje osvojiť si spoločensky žiaduce amorálne správne postoje, názory a presvedčenie, správne hodnotiť vzťahy medzi pohlaviami, vzťahy v manželstve a v rodine
- poznať možné riziká predčasných a rizikových sexuálnych aktivít
- chráni život a vníma telesné a duševné zdravie ako dar
- sa riadi rozumnými pravidlami pre udržanie a rozvoj zdravia aj života

VYBRANÉ TEMATICKÉ CELKY Z iRVP (korelácia obsahu predmetu s prierezovou témou)

5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Dialóg Boha a človeka Obeta Božieho ľudu Dialóg cez službu	Hľadanie pravdy o sebe Konať v pravde	Sloboda a človek Sloboda a rozhodnutia Boh oslobodzuje človeka Láska ako princíp slobody	Kto je človek Ľudskosť Kultúra života	Zodpovednosť Zodpovednosť za budovanie vzťahov

Mediálna výchova

- objavuje pozitívne a hodnotné mediálne obsahy
- osvojuje si schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá
- dokáže sa brániť negatívnym vplyvom médií

VYBRANÉ TEMATICKÉ CELKY Z iRVP (korelácia obsahu predmetu s prierezovou témou)

5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Boh hovorí k človeku (misia sv. Cyrila a Metoda	Pravda ako hodnota Hľadanie pravdy o svete a sebe Ohlasovatelia pravdy Konať v pravde	Sloboda a človek Sloboda a rozhodnutia Láska ako princíp slobody	Ludskosť Dôstojnosť a výkon človeka Kultúra života	Zodpovednosť za seba a za svoju vieru Zodpovednosť za budovanie vzťahov Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem

Multikultúrna výchova

- poznať kultúru národov Starého zákona, Nového zákona a iných, národov, národností a náboženstiev
- rozlišovať základné znaky svetových náboženstiev a sietk
- chápať dôležitosť kultúry v živote človeka a rôznorodosť ľudí a ich postoje
- akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu

- rozvíjať postoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti
- vedieť rozlíšiť predsudky a stereotypy vo vyjadrovacích prostriedkoch a médiách a zdôvodniť ich dôsledky v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu a xenofóbie

VYBRANÉ TEMATICKÉ CELKY Z iRVP (korelácia obsahu predmetu s prierezovou témou)

5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Náš dialóg s Bohom Dialóg cez službu	Pravda ako hodnota Hľadanie pravdy o svete a o sebe Konať v pravde	Sloboda a človek Sloboda a rozhodnutie Rešpektovanie vierovyznaní Láska ako princíp slobody	Kto je človek Ľudskosť Dôstojnosť a výkon človeka	Zodpovednosť za seba Zodpovednosť za vieru Zodpovednosť za budovanie vzťahov Zodpovednosť za svet, v ktorom žijem

5. Obsah vzdelávania

Náboženská výchova - 5.ročník	33 hodín ročne
POZNÁVANIE CEZ DIALÓG	

Ročníkový cieľ: Prehlbovať medzilidské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom. Oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom modlitby a slávenia.
Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:
Boh hovorí k človeku (6 hodín)
Dialóg Boha a človeka (6 hodín)
Náš dialóg s Bohom (6 hodín)
Obeta Božieho ľudu (9 hodín)
Dialóg cez službu (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Boh hovorí k človeku(6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientovať sa v pojmoch: Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon ✓ vymenovať základné delenie SZ a NZ, ✓ vymenovať evanjeliá, ✓ hľadať podľa súradníc daný text vo Svätom písme, ✓ reprodukovať tri výroky Ježiša Krista, ✓ opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a sv. Metoda, ✓ vysvetlia prínos misie sv. Cyrila a sv. Metoda pre Slovensko. 	<p>Sväté písmo – posvätná kniha (vyhľadávanie kníh, kapitol, veršov, skratky kníh), byzantská misia na území Veľkej Moravy, žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík</p>
Dialóg Boha a človeka (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť formy modlitby, ✓ prerozprávať časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, ✓ charakterizovať stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, ✓ vyjadria, prečo nás Boh niekedy nevyslyší, ✓ zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život, ✓ vymenovať tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby. 	<p>modlitba ako dialóg, modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka, tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba, miesto a čas modlitby v živote človeka</p>

Náš dialóg s Bohom (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť úlohu a zmysel symbolov, ✓ vymenovať základné časti liturgického roka, ✓ priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu, ✓ uviesť päť prikázaných sviatkov, ✓ určiť základné časti chrámu, ✓ vymenovať päť liturgických úkonov a predmetov. 	<p>komunikácia prostredníctvom symbolu, náboženské symboly, potreba slávenia v živote človeka, čas slávenia – liturgický rok, miesto slávenia – posvätné miesta</p>
Obeta Božieho ľudu (9)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety, ✓ uviesť príklady obety druhých ľudí, ✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť, ✓ nájsť analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ, ✓ rozlíšiť časti sv. omše, ✓ charakterizovať symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. omši. 	<p>obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka, náboženský význam slova obeta, židovský a kresťanský obetný kult, obeta Ježiša Krista, sv. omša, osobná obeta</p>
Dialóg cez službu(6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti, ✓ vymenovať troch svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným, ✓ porovnať možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločenstvu, ✓ oceniť službu rodičov pre rodinu, ✓ poukázať na úlohu kňaza ako Božieho služobníka, ✓ vysvetliť potrebu sviatosti manželstva, sviatosti posvätného stavu a zasväteného života z pohľadu služby. 	<p>Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých), starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť), služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti, sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva, kňazstva a pomazaní chorých)</p>

Náboženská výchova - 6.ročník	33 hodín ročne
POZNÁVANIE PRAVDY	
Ročníkový cieľ: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľnosť pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život na život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.	
Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:	
Pravda ako hodnota (6 hodín)	
Hľadanie pravdy o svete (6 hodín)	
Hľadanie pravdy o sebe (7 hodín)	
Ohlasovatelia pravdy (7 hodín)	
Konať v pravde (6 hodín)	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Pravda ako hodnota(6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo), ✓ rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva, ✓ posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov, ✓ sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských vzťahov. 	<p>potreba pravdy Jakub a Ezau, sila slova – šírenie informácií (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie) 8. Božie prikázanie</p>
Hľadanie pravdy o svete (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať inšpiráciu a pravdivosť Svätého písma, 	cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti

<ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi, ✓ zhodnotiť potrebu hľadania pravdy v súvislosti so stvorením sveta. 	<p>mýtický obraz sveta vedecké hľadanie pravdy stvorenia sveta – biblický príbeh stvorenia</p>
<p>Hľadanie pravdy o sebe (7)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka, ✓ vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty, ✓ vyjadriť pravdy vyplývajúce z biblického príbehu o páde človeka, ✓ diskutovať o dôsledkoch prvotného hriechu, hriechu a slabosti človeka v dnešnej dobe, ✓ vnímať svoje vlastné hranice, ✓ vysvetliť pojem svedomie (mravný zákon). 	<p>biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby) pád človeka (prvotný hriech, hriech) hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon) sviatosť zmierenia – kresťanská nádej</p>
<p>Ohlasovatelia pravdy (6)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam ohlasovania pravdy, ✓ opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša ako ohlasovateľov pravdy, ✓ vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie“ (Mt 5, 37), ✓ vyjadriť potrebu prítomnosti Ducha Svätého pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania), ✓ opísať poslanie sv. Petra, sv. Štefana, sv. Pavla, ✓ uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe. 	<p>proroci Ezechiel, Izaiáš Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, ohlasovanie pravdy v podobenstvách apoštoli, ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)</p>
<p>Konať v pravde (6)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam „Zlatého pravidla“ (Mt 7,12), ✓ oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky, ✓ porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách, ✓ sformulovať príklady skutkov telesného i duchovného milosrdenstva, ✓ posúdiť na konkrétnych situáciách postoj spoločnosti k pravde, láske a spravodlivosti, ✓ vysvetliť pojem sociálny hriech. 	<p>zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“) Ježišov príkaz lásky (morálky) skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva) spravodlivosť a pravda v spoločnosti sociálny hriech</p>

SLOBODA ČLOVEKA

Ročníkový cieľ: Poznať hranice osobnej slobody. Vnímať oslobodzujúcu silu Ježiša Krista. Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu.

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Sloboda a človek (6 hodín)

Sloboda a rozhodnutie (6 hodín)

Boh oslobodzuje človeka (7 hodín)

Rešpektovanie vierovyznaní (7 hodín)

Láska ako princíp (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Sloboda a človek(6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať Exodus Hebrejov z otroctva v Egypte, ✓ porovnať na konkrétnej životnej situácii život v slobode a v otroctve hriechu, ✓ posúdiť potrebu Božieho zákona a jeho vplyv na slobodu človeka, ✓ opísať pojem slobody a jej zneužitie, ✓ uviesť príklady závislostí a ich nebezpečenstvá, ✓ rozlíšiť rôzne spôsoby chápania slobody človeka v zmysle Desatora. 	<p>chápanie slobody a povolanie k nej Exodus – cesta k slobode hranice slobody – Desatoro práva človeka otroctvo človeka (druhy závislostí ako prejav hriechu)</p>
Sloboda a rozhodnutie (6)	

<ul style="list-style-type: none"> ✓ posúdiť niektoré biblické príbehy o slobodnej voľbe človeka a jej dôsledky, ✓ poukázať na dopad rozhodnutí človeka na jeho osobný život, život spoločnosti i na večný život, ✓ uviesť príklady, ktoré ilustrujú heteronómnu a autonómnu morálku, ✓ oceniť pravidlá v osobnom i spoločenskom živote. 	<p>slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby a jej pravidlá) sloboda a zodpovednosť</p> <p>princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)</p>
<p>Boh oslobodzuje človeka (7)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, ✓ sformulovať biblický pohľad na vinu a odpustenie, ✓ uviesť príklady odpustenia v rodine a v škole, ✓ vysvetliť sviatosť pokánia a zmierenia a spôsob jej prijímania, ✓ uviesť príklady sviatostných i mimosviatostných foriem pokánia. 	<p>vina, odpustenie vo svetle prirodzenej morálky kresťanský pohľad na vinu a odpustenie chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné a mimo sviatostné)</p>
<p>Rešpektovanie vierovyznaní (7)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev, ✓ opísať svetové náboženstvá a ich prínos pre život v spoločnosti, ✓ rozlíšiť medzi náboženstvom a sektou, ✓ vysvetliť pôvod kresťanstva ako zjaveného náboženstva, ✓ zhodnotiť prínos kresťanstva. 	<p>rozdielne cesty hľadania Boha – hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, náboženstvo, sekta kresťanstvo – zjavené náboženstvo putovanie po cesta predkov – kresťanské korene</p>
<p>Láska ako princíp slobody (6)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dôležitosť príslušnosti k Cirkvi, ✓ zdôvodniť dôležitosť autority v spoločnosti i v Cirkvi, ✓ vysvetliť, kto patrí do hierarchie Cirkvi, ✓ rozpoznať hranice osobnej slobody, ✓ uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku, ✓ interpretovať blahoslavenstvá. 	<p>sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) láska ako cesta k slobode – blahoslavenstvá hierarchia Cirkvi (autorita – služba) sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, v Cirkvi)</p>

DOSTOJNOSŤ ČLOVEKA

Ročníkový cieľ: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Kto som? (6 hodín)

Kto je človek? (6 hodín)

Ludskosť (7 hodín)

Dôstojnosť a výkon človeka (7 hodín)

Kultúra života (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Kto som? (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojmy: sebaúcta, seba prijatie, pocit menejcennosti, ✓ uviesť biblické súvislosti na túto tému, ✓ vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie, ✓ sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary. 	seba poznávanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti), zodpovednosť za prijaté dary a talenty, seba prijatie, komplexy menejcennosti
Kto je človek? (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma, ✓ opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učením, 	byť človekom, dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz, človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy),

<ul style="list-style-type: none"> ✓ oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore. 	rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa
Ľudskosť (7)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o príčinách a zmysel ľudskeho utrpenia, ✓ uviesť príklady o neľudskom konaní človeka, ✓ skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta, ✓ posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, ✓ naplánovať si pomoc núdznym. 	<p>odvrátená tvár ľudskosti (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti), človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone) ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti), zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta), objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)</p>
Dôstojnosť a výkon človeka (7)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, ✓ porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, ✓ diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho prikázania, ✓ oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikali milosrdenstvom, ✓ poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých. 	<p>„mať“ alebo „byť“, hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka, Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi), utrpenie – sviatosť pomazania chorých</p>
Kultúra života (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť, ✓ podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, ✓ poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť, ✓ diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity. 	<p>kultúra – rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti, hodnoty kultúry života a kultúry smrti ľudskosť – kresťanský postoj ku kultúre života</p>

ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA

Ročníkový cieľ: Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba a za iných. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Zodpovednosť (4 hodiny)

Zodpovednosť za seba (6 hodín)

Zodpovednosť za svoju vieru (9 hodín)

Zodpovednosť za budovanie vzťahov (10 hodín)

Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zodpovednosť (4)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť etymológiu pojmu „zodpovednosť“; ✓ dať do súvisu podobenstvo o talentoch s pojmom zodpovednosť; ✓ formulovať dôvody osobnej zodpovednosti za svoj život. 	zodpovednosť, život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)
Zodpovednosť za seba (6)	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ konfrontovať sa s potrebou životných vzorov, ✓ analyzovať kriticky mediálne ponuky, ✓ analyzovať pozitívne a negatívne vzory a ich vplyv na svoj život, ✓ vnímať sebaprijatie a sebaocenenie ako podmienku osobnostného rozvoja, 	osobnostný rozvoj (sebaocenenie a prijatie), potreba životných vzorov, korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov), výzva k hľadaniu a odkrývanie životného zmyslu,

<ul style="list-style-type: none"> ✓ oceniť ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru, ✓ diskutovať o súčasných kresťanských vzoroch. 	<p>Ježiš ako vzor (Ježiš ako človek, Ježiš ako Boží Syn), ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39)</p>
<p>Zodpovednosť za svoju vieru</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť dôvody svojho kresťanského presvedčenia, ✓ vyjadriť význam religiozity človeka ako prejavu túžby po Bohu a zmysle života, ✓ reprodukovať Vyznanie viery, ✓ charakterizovať sekty a ich nebezpečenstvá, ✓ vysvetliť pojmy: dogma, Učiteľský úrad Cirkvi a ich význam, ✓ zdôvodniť potrebu novej reči Cirkvi v súčasnej spoločnosti. 	<p>prečo veriť (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru), poverčivosť – nesprávna forma religiozity, nebezpečenstvo siekt a ich aktuálna ponuka, vyznanie viery – rozhodnutie pre vieru, reč Cirkvi – metaforická reč dogiem, nová reč Cirkvi – Druhý vatikánsky koncil, kresťanská zrelosť (sviatostný život)</p>
<p>Zodpovednosť za budovanie vzťahov (10)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ objasniť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu, ✓ charakterizovať priateľskú, manželskú, rodičovskú lásku a lásku k Bohu, ✓ rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti, ✓ uznávať kresťanské manželstvo ako spoločenstvo lásky pochádzajúce od Boha, ✓ zdôvodniť jednouchým spôsobom nerozlučnosť manželstva, ✓ vymenovať základné riziká vyplývajúce zo zneužitia a nepochopenia lásky, ✓ vyjadriť niekoľko základných zásad slušnej komunikácie v rodine aj mimo nej, ✓ vyjadriť v modelových situáciách alternatívy efektívneho riešenia rodinných konfliktov, ✓ obhájiť potrebu zdravej rodiny pre zrelosť človeka a pre odovzdávanie viery. 	<p>túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu), priateľstvo a láska, vzťah muž a žena ideál rodiny a pseudorodina, medzigeneračné vzťahy</p>
<p>Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije (4)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť dôležitosť ekologického myslenia v celospoločenskom kontexte, ✓ aplikovať kresťanské hodnoty na ekologické myslenie, ✓ zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a vo verejnom živote, ✓ vysvetliť historické dôvody rozdelenia kresťanov, ✓ akceptovať nevyhnutnosť úcty a tolerancie voči ľuďom iného vierovyznania, ✓ charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku, ✓ vysvetliť pojem ekumenizmus. 	<p>ekológia a zodpovednosť (globálne problémy), angažovanosť kresťana v spoločnosti, úloha Cirkvi v spoločnosti, kresťanské denominácie na Slovensku, ekumenizmus</p>

6. Hodnotenie

Predmet sa hodnotí známkou, nakoľko náboženská výchova je klasifikovaná. Žiaci sú motivovaní pochvalou, uznaním, ocenením. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešených úloh.

Pri hodnotení sa zohľadňuje tiež pravidelná príprava žiaka na vyučovanie, pravidelná domáca príprava, aktívna účasť žiaka na vyuč. procese. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebvýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností ako i vytváranie vzťahu k Bohu a budovanie praktickej viery.

Minimálny počet známok pri 1 -hodinovej dotácii za polrok - 2

Žiak je ospravedlnený za zameškané učivo **1 vyučovaciu hodinu po nástupe do školy.**

Poznámka: v školskom roku 2020/2021 nebolo možné zabezpečiť adekvátne vzdelávanie počas dištančnej formy vzdelávania, preto sa predmet neklasifikuje a nemožno ho hodnotiť ani slovné, na vysvedčení sa uvedie slovo absolvoval/-a alebo neabsolvoval/-a.

7.Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Učebnica + metodická príručka katolíckeho náboženství:		Učebnica, pracovný zošit, metodický materiál, obrazový materiál, CD, DVD	

Poznávanie cez dialóg		Klbko, plyšový Pán Ježiš	
Poznávanie pravdy	Tabuľa	pexasá,	Internet
Sloboda človeka	Dataprojektor		časopis Rebrík
Dôstojnosť človeka	PC		
Zodpovednosť človeka			